

LISÄLUKEMISTA

■ Talousneuvoston sihteeristön koostuvat uudet globalisaatioreportit löytyvät Valtioneuvoston kanslian (www.vnk.fi) julkaisusarjasta. Osa 1, "Globalisaation haasteet Euroopalle" (16/2006) sisältää 13 eurooppalaisten asiantuntijoiden kirjoittamaa artikkelia. Osa 2 on Talousneuvoston sihteeristön alivaltiosihteeri Vesa Vihriälän johdolla kirjoittama "Suomen vastaus globalisaation haasteeseen" (17/2006). Lehtemme tämän numeron kolme ensimmäistä artikkelia ovat lyhennelmiä tätä raporttia varten laadituista taustaselvityksistä. Myös kaksi vuotta sitten ilmestynyt edellinen globalisaatio selvitys, "Osaava, avautuva ja uudistuva Suomi" löytyy VNK:n julkaisusarjasta (19/2004). Sen ohjausryhmän puheenjohtaja oli valtiovarainministeriön kansantalousosaston ylijohtaja Anne Brunila ja varapuheenjohtaja Vesa Vihriälä.

■ Valtiovarainministeriössä (www.vm.fi) on meneillään globalisaatiohanke, jonka selvitysmiehenä toimii dosentti Pentti Puoskari. Hän on toiminut yhteistyössä Talousneuvoston sihteeristön globalisaatiohankkeen kanssa, ja hänen raporttinsa saadaan toimikauden päättyessä maaliskuun lopussa. Pitkälti samoja talouspolitiikan kysymyksiä on jo käsitellyt valtiovarainministeriön "Talouspolitiikan strategia-raportti 2006" viime toukokuussa ja valtioneuvoston lokakuussa hyväksymä "Suomen kansallisen toimenpideohjelman 2005–2008 väliarvio" Lissabonin strategian toteuttamiseksi.

■ EU:n Lissabonin strategialle on avattu omat sivut osoitteessa <http://ec.europa.eu/growthandjobs>, josta voi (kolmella pääkielellä) aikaisempaa helpommin seurata, kuinka EU tavoittelee parempaa kasvua ja työllisyyttä globalisaation oloissa. Uusi Euroopan työllisyyskatsaus ilmestyi viime kuussa: http://ec.europa.eu/employment_social/employment_analysis/employ_en.htm.

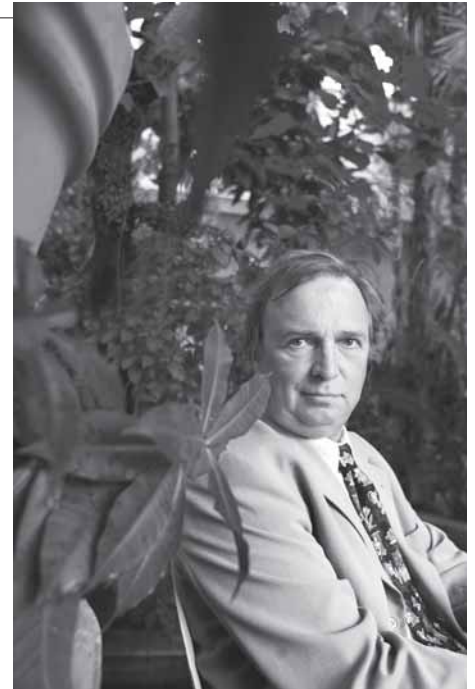
Heikki Taimio

Kärpäsiä ja härkäksiä

Suomalaisessa julkisuudessa globalisaatio on yksioikoisimmillaan tarkoittanut irtisanomisia ja työpaikkojen siirtoa Kiinaan. Tosiasiassa media on tehnyt kärpäsestä härkäsien. Nyt on näet osoitettu, että ulkoistusten ja toimintojen siirtojen myötä työpaikkoja on hävinnyt ulkomaille vain 1 500–3 500 vuodessa eli noin 1,0–2,5 prosenttia vuosittain lopetetuista työpaikoista. Hävikki on ollut samaa luokkaa kuin monissa muissa kehittyneissä maissa.

Suomalaiset yritykset ovat toki lisänneet työpaikkoja ulkomailla ja lakkauttaneet niitä kotimaassa myös ilman, että kyseessä olisi ollut toimintojen varsinainen siirto. Kokonaisuuden kannalta tämäkin on ollut melko vaatimatonta. Samaan aikaan Suomessa toiset työnantajat ovat palkanneet lisää väkeä.

Nyt olisi kohtuullista kiinnittää huomiota tärkeämpiin asioihin. Tutkijat pitävät teknologista muutosta globalisaatiota isompana työmarkkinoiden myllertäjänä. Hyvän hintakilpailukyvynturvin vienti kasvaa ja edistää työllisyyttä. Kumpikin tosi iso tekijä synnyttää

voittajia ja häviäjiä. Ja kummankin takana vaikuttaa suomalaisten työmarkkinainstituutioiden todellinen härkänen: keskitetty tupo.

Tutkijat puhuvat palkkaneuvottelujen keskittämisen ja koordinaation asteesta, joka on Suomessa ainutlaatuisen korkea. Sen ansiosta mm. suomalainen insinööri on pysynyt verraten halpana, mistä uuden teknologiamme lippulaiva Nokia ja sen alihankkijat saavat olla hyvin tyytyväisiä. Matalat työvoimakustannukset ylläpitävät kilpailukykyä ulkomaankaupassamme.

Häviäjiä ovat yritykset ja työntekijät, jotka eivät pysy kehityksen mukana. Tupon palkkamallitakaan ei silloin riitä. Aikuiskoulutuksen perusteellisen uudistamisen tarve tunnustetaan jo yleisesti.

Tulonjako on jo pitkään kallistunut työn ja palkkojen tappioksi. Tässä lehdessä professori Atkinson ennakoiki, että tämä monessa maassa koettu suuntaus johtaa pian tulonjakotaistelun kiihtymiseen. Meillä puhutaankin jo erityisen vaikeasta tupo-kierroksesta ensi syksynä. Se saattaa olla vasta alkua. ■